

AktieRadius

RADIUS NEDERLANDSE
VERENIGING VAN
HOUTDRAAIERS

nr.
65
maart
2010

Kwartaaluitgave van RADIUS Nederlandse Vereniging van Houtdraaiers

BESTUUR

Voorzitter: Vacant

Secretaris: Aat Meijboom,

L. de Raatlaan 15, 3209 AR Hekelingen

e-mail: aatmeijboom@tiscali.nl

tel. 0181 639 728

Penningmeester: Bert (A.) Rosbach,

Meidoornsingel 67, 3053 BK Rotterdam,

tel. 010 418 47 86. e-mail: a.rosbach@chello.nl

Postbank 74 19 49 tnv RADIUS.

Ledenadministratie: Ruud (R.) van Oorschot,

J. Vermeerhof 7, 1394 GG Nederhorst den Berg,

tel. 0294 253 421, e-mail: ruud.vanoorschot@hetnet.nl

Lid: Jan (J.Q.) van der Ploeg, Jasper (J) van de Visch.

REDACTIE

Eindredacteur: Arie (A.M.) Braspenning, Bloemkeshof
85, 5301 WS Zaltbommel. Tel. 0418-513349. E-mail: aktie-
radius@kpnmail.nl

Redactieleden: Rob Makkink, Jan van der Meer, Ab
Kraaijeveld, Nico Oosthoek, Gerard Gaasbeek.

Correspondenten: Jan Pranger, Iet Feith

ADVERTENTIES

Wim (W.) te Winkel, Mispel 4, 7621 WB Borne,

tel. 074 266 21 82, e-mail: te.winkel@home.nl

AFDELINGSCONTACTPERSONEN

Amsterdam	Rik Mars	tel. 020 490 48 87
Arnhem/ Nijmegen	Jaap Boks	tel. 0481 372 495
Den Haag		
Dommeldraaiers	Arie Braspenning	tel. 0418 5133 49
Flevohoutdraaiers	T. van der Kolk	tel. 0341 418 128
Haarlem	Joop Wiezer	tel. 023 524 57 72
Haarlemmermeer	Klaas Dikstaal	tel. 020 659 29 77
Limburg	Jan Hovens	tel. 077 354 97 17
Lochem	Hans Langkamp	tel. 0547 351 881
Noord	Willem v.d. Schors	tel. 0594 213326
Noord-Holland N.	Aad Sneeboer	tel. 0229 270 982
Rotterdam	Bert Rosbach	tel. 010 418 4786
Utrecht	Jasper v.d. Visch	tel. 034 621 23 68
Veluwe	Bob Kemerink	tel. 038 454 05 40
De Waarden	G. de Jong	tel. 0182 382 973
Zeeland	Ko Marinissen	tel. 0113 695 970

KOPIJ

AktieRadius verschijnt viermaal per jaar; medio maart, juni, september en december. De redactie verzoekt u uw bijdragen zes weken vóór deze verschijningsdata liefst op CD of per e-mail aan te leveren. Foto's en tekeningen graag voorzien van uw naam zodat wij deze kunnen terugsturen.

Uiterste inleverdatum AktieRadius 66:

1 mei 2010

Deze stukken vertolken de mening van de inzender en behoeven niet de mening van het bestuur en/of de redactie te vertolken. Zij worden dan ook geplaatst buiten verantwoordelijkheid van RADIUS en de redactie.

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden kopij in welke vorm dan ook inhoudelijk te beoordelen, zonder opgaaf van redenen te weigeren of in te korten. Gehele of gedeeltelijke overname van artikelen is slechts toegestaan met schriftelijke toestemming van het bestuur.

Website RADIUS: www.houtdraaien.com

Het werken met voor het houtdraaien gebruikelijke gereedschappen, machines en uitgangsmateriaal kan gevaarlijk zijn.

Lees vóór het gebruik de bijbehorende voorschriften en volg de daarin gegeven aanwijzingen zorgvuldig op. Noch de vereniging RADIUS, noch de redactie van AktieRadius, noch de auteurs van de in dit nummer opgenomen artikelen en advertenties kunnen enige aansprakelijkheid aanvaarden voor onvolkomenheden of andere fouten.

Van de bestuurstafel

Wat gaat de tijd toch razend snel, voor ik het in de gaten heb is het weer zover om een stukje te schrijven voor AktieRadius. De laatste keer deed ik u verslag van de pogingen om een nieuwe redactie te krijgen: welnu actie geslaagd!!!! De vereniging heeft zich van zijn allerbeste kant laten zien, een groep leden van allerlei afdelingen heeft veel overleg gevoerd en het resultaat is daar! Een complete redactie, van eindredacteur, redactieleden en correspondenten. U mag gerust weten dat dit een geweldig pak van het hart is van het bestuur. En nu, gewoon verder gaan, de DemoDagen zijn qua datum en plaats vastgesteld: de voorjaarsdag op 24 april in Assen en de najaarsdag op 23 oktober in De Meern. Assen wordt geregeld door afdeling Noord en De Meern door afdeling De Scheldedraaiers.

In deze uitgave is het verslag van de algemene ledenvergadering van 2009 opgenomen en de uitnodiging voor de volgende op 3 april a.s. is samen met de uitnodiging voor de DemoDag

los ingesloten. Mocht het zo zijn dat op een of andere manier deze bijlage er niet meer tussen zit: een belletje of email naar het secretariaat en het komt in orde. Zoals de meesten van u niet weten, er wordt hard gewerkt aan een nieuwe vormgeving van de website. Eén van de veranderingen betreft de ledengalerij.

Vanaf nu kan iedereen een foto insturen op oorspronkelijk formaat, dus niet meer nodig om te verkleinen en.... ieder lid krijgt een pagina ter beschikking waarop hij of zij meer informatie kwijt kan. Al deze post moet naar Ruud van Oorschot gezonden worden en hij zal ervoor zorgen dat alles op de site terecht komt. NIET DE WEBMASTER BELLEN ALLEEN NAAR RUUD!!! Schroom niet maar stuur een foto van uw mooiste werkstuk en liefst met een verhaal van de ontstaansgeschiedenis op. Ook links en andere informatie betreffende het houtdraaien, die u belangrijk vindt, zijn welkom. Via de oude website krijgt u bericht wanneer de nieuwe site in de lucht komt.

Aat Meijboom

Van de redactie

Dit is het eerste nummer van AktieRadius dat door mij als uw nieuwe redacteur is samengesteld. In AR 64 hebt u kunnen lezen dat er een nieuwe redactiecommissie aan het werk is gegaan. Verderop stelt die commissie zich aan u voor. Het past ons als redactiecommissie René Wetzels bijzonder veel dank te zeggen voor de 10 jaren waarin hij zich heeft ingezet als eindredacteur van ons blad. "René, heel veel dank voor jouw inzet om het blad te maken tot wat het nu is. Een geweldige prestatie. We gunnen je nu de rust van niet meer onder tijd-

druk te staan om op tijd je kopij weg te hebben. We wensen je een goede gezondheid toe en veel plezier met het draaien en het maken van je klokken." Als redactiecommissie zullen we het niveau van het blad hoog houden en daar waar mogelijk nog verbeteren. Uiteraard zijn wij blij met suggesties van de lezers.

Ik wens u veel leesplezier en succes met uw draaiwerk.

Arie Braspenning

Verslag van de algemene ledenvergadering van Radius

Plaats van de vergadering: scheepswerf historisch schip “De Delft” in Rotterdam. Datum: 4 april 2009.

Aanwezig 20 stemgerechtigde leden. Afwezig met kennisgeving 7 leden

1 Opening

Gekozen is voor een aparte locatie “Scheepswerf historisch zeilschip” alwaar de replica gebouwd wordt van het voormalig oorlogsschip “De Delft”, omdat hier alles te maken heeft met houtbewerking. Ook dit mag niet baten meer leden op de algemene ledenvergadering te krijgen. Dit is een dieptepunt met een totaal van 20 leden. Het bestuur vraagt zich af wat te organiseren om deze impasse te doorbreken ?????? Er wordt om suggesties gevraagd, wanneer deze er zijn, geef die dan door aan het bestuur.

2 Mededelingen en ingekomen stukken

Er zijn geen ingekomen stukken. Er wordt stilgestaan bij het recentelijk overlijden van Jos Toussaint, lid van de redactie en Ad van Dijk, medeoprichter van “de Dommel-draaiers”. Hun inzet zal gemist worden. Radius heeft met een stand deelgenomen aan Open Dag Hout in “de Flint” in Amersfoort. Bij Vormgevers in Hout werden we vertegenwoordigd door Aad Sneeboer en Aric Hilt.

3 Het verslag van de algemene ledenvergadering van 23 mei 2008 wordt goedgekeurd.

4 Verslagen

De verslagen van de redactie, ledenadministratie, penningmeester en secretariaat worden voor kennisgeving aangenomen. Voor de opvolging van onze redacteur heeft zich nog geen kandidaat gemeld. Aangezien dit zeer belangrijk is (immers AktieRadius is de “lijm” die de vereniging bijeen houdt) zal in de volgende uitgave een aparte brief meegezonden worden met een dringende oproep.

5 Verslag kascontrolecie.

De commissie doet (schriftelijk) verslag van haar bevindingen en verleent de penningmeester décharge voor het gevoerde beleid. Jaap Boks is statutair aftredend, hij wordt zeer bedankt voor zijn inzet. De commissie bestaat voor 2009 uit de leden Evert Torn-Broers en Aad Sneeboer. Reservelid is Joop Wiezer.

6 Bestuursverkiezing

Aftredend en herkiesbaar is Ruud van Oorschot. Hij wordt met applaus aangenomen. Na aandringen bij de vergadering om uitbreiding van het bestuur stelt Jasper van de Visch zich verkiesbaar en hij wordt met instemming aangenomen. (Jasper is 79 jaren jong! Menig lid kan hier een voorbeeld aan nemen)

7 De penningmeester presenteert de staat van baten en lasten over 2008 en de balans per 31-12-2008 en de begroting 2010. Er zijn weinig aanpassingen nodig. De kosten voor vergadering acp en bestuur worden bijgesteld. Het batig saldo bedraagt € 3249,- De begroting 2010 wordt door de vergadering vastgesteld. Het bestuur stelt voor de contributie op het huidige peil te handhaven.

8 Het huishoudelijk reglement wordt aangepast m.b.t. begunstigende leden: zij betalen slechts 50 % van de jaarlijkse contributie doch ontvangen geen Aktie Radius.

9 Rondvraag.

Er zijn geen vragen

10 Sluiting

Nadat de vergadering gesloten is worden de aanwezigen uitgenodigd voor de lunch in het restaurant gevolgd door een rondleiding met gids over de bouwplaats.

Het draaien van een Viking (vervolg)

Foto 30

Uit een stukje taxus wordt het handje voor de lans gedraaid, $\varnothing$ 20 mm. Door het center gaat een gat van 4,5mm voor de lans en het gat aan de zijkant is 8mm voor bevestiging aan het lijf. Om deze gaten wordt het handje in de vereiste vorm gedraaid.

Foto 31

Hier is goed te zien hoe het handje er uit ziet. Het pennetje is gemaakt uit een beuken deukel van $\varnothing$ 8mm (draaien kan natuurlijk ook).

Foto 32

Het schild van $\varnothing$ 100 mm wordt uit een stuk essen gedraaid. Als de voorkant in model is gedraaid en afgewerkt wordt de achterkant zuiver haaks of iets hol afgestoken, geschuurd en afgewerkt. Aan het schild komt een pennetje van $\varnothing$ 8 mm om aan het lijf te bevestigen.

Foto 33

De lans wordt uit een stukje essen gedraaid, hier bevestigd met de mini klauw en met het tegencentreer.

Foto 34

Met een zelf gemaakte ringendraaier, gemaakt uit een speedboor draai ik hier de ring van 8mm om de hoorntjes uit te halen. De ring hoeft niet al te glad te zijn want hij wordt met de Dremel verder bewerkt. De binnenkant van de ring is ongeveer 70mm.

Foto 35

De ring is doormidden gezaagd en met de Dremel geschuurd tot de hier getoonde vorm. Deze wordt weer doormidden en op maat gezaagd. Aan de onderkant wordt een klein gaatje geboord om een klein stukje van een satéstokje in te lijmen zodat de hoorntjes op de helm gelijmd kunnen worden.

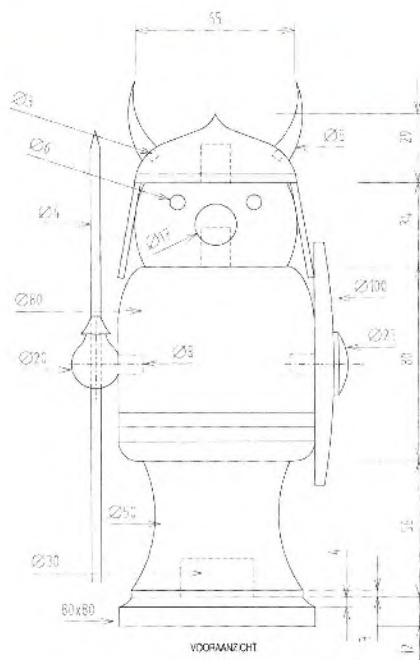
Foto 36

Hier de houten Viking in elkaar gezet

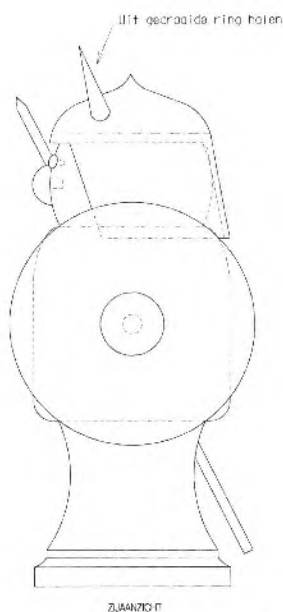
Veel draaiplezier.

Als er over dit onderwerp vragen zijn, kun je een email sturen naar nico.oosthoek@gmail.com en zal ik proberen ze te beantwoorden

Nico Oosthoek

get. Nico Oosthoek
6 mei 2009 - blad 1

get. Nico Oosthoek
6 mei 2008 - blad 2

Geboorte van een uil

Op 7 december jl. heeft Jan Kulsdom van de afdeling Lochem een demonstratie gegeven voor de afdeling Flevohoutdraaiers in het maken van uilen. Vogels is een van de specialiteiten van Jan Kulsdom en hij kan er met plezier over vertellen en grappen mee maken. In een uur deed hij uit de doeken hoe een uil gemaakt wordt en wij laten u graag meegenieten. De demonstratie vond plaats op een Jet (JML 1014). Het toerental op 2200. De uil werd gemaakt van een stukje beuk met slaap 6 x 6 cm en ca. 20 cm lang. Het stuk hout werd overhoeks in een klauwplaat geklemd, kop en lijf uit het zelfde stuk. Eerst wordt de kop bolrond gemaakt en van het lijf afgenomen. Dan wordt in de bovenkant van het lijf een holletje

gedraaid met een diepte iets groter en de radius iets minder dan de radius van de kop. In dit holletje wordt de kop geklemd en heel voorzichtig verder afgewerkt en geschuurd. De slaap in het hout maakt het mogelijk om expressie te geven aan de kop dus is het zaak goed uit te zoeken hoe de ogen moeten komen. De kop wordt weer in het holletje geklemd en een oog gemaakt. Dan de kop opnieuw ingeklemd en het tweede oog gemaakt. Een schuifmaat helpt hierbij om beide ogen precies even groot en even diep te maken. Daarna werd de kop in de was gezet en uitgewreven. Vervolgens werd het lijf gevormd. De kop werd bij de hand gehouden om de maat te bepalen. De ogen mogen niet verdrinken in het lijf. De voet werd in proportie gemaakt. Daarna het lijf geschuurd en in de was gezet en als laatste afgestoken. Voor als u zelf uilen gaat maken had Jan nog een paar tips: Een profielafstaster (profielkam) kan goed van pas komen voor de diameter van de kop en het holletje. Voor het ontwikkelen van gevoel voor verhoudingen is het goed om foto's van uilen te bekijken.

Iet Feith

Een nieuwe redactie

In AR 64 las u al dat er een nieuwe redactie is die zich wil inzetten om *AktieRadius* voort te laten bestaan. De redactie stelt zich aan u voor:

Eindredacteur: **Arie Braspenning** 65 jaar en sinds de zomer van 2006 met de vut en nu officieel met pensioen. Werkzaam geweest in het (Voortgezet) Speciaal Onderwijs. Het mooiste van mijn vak was wel het geven van houtbewerkingslessen, zowel technisch als creatief. Van een conciërge heb ik de liefde voor het houtdraaien meegekregen. In 2003 heb ik een cursus houtdraaien gevolgd bij Baptist in Arnhem. Na de oproep in *AktieRadius* heb ik mij aangemeld voor een nieuw te vormen redactie met de mededeling dat ik de eindredactie wel voor mijn rekening wilde nemen. Door veel redactiewerk in mijn dagelijkse werk heb ik hier de nodige ervaring mee en die hoop ik te kunnen gebruiken bij deze taak. Ik weet me daarbij gesteund door de andere redactieleden, maar ook door u als lezers van *AktieRadius*. Bij u zit heel veel kennis en kunde die via ons blad overgedragen kan worden aan de andere leden. Vandaar dat ik tegelijk een beroep op u doe om deze kennis niet voor uzelf te houden, maar met elkaar te delen zodat het houtdraaien in Nederland op een nog hoger plan kan komen.

ROB MAKINK

Ik ben 52 jaar en werk als opzichter bij een ingenieursbureau. Ik heb altijd al een passie gehad met hout, als kind was ik vaak bezig met planken en spijkers. Op de Bosbouwtechnische school heb ik veel geleerd over hout, boomsoorten en houtbewerking. Later ben ik in mijn vrije tijd meubels gaan maken. Maar ja dan moet je soms wel eens wat draaien. En wat doe je dan als je niet beschikt over een draaibank? Dan fabriceer je zelf wat in elkaar. Voor een kinderbedje heb ik zelf de spijlen gedraaid met

behulp van een boormachine en fietstrapper vast geklemd op een balk. Maar het is gelukt en nu wordt het bedje door de gehele familie gebruikt. Later heb ik op een ambachtsschool met een draaibank mogen werken. Toen heb ik voor het eerst houten poten gedraaid voor een ledikant. Dit jaar wil ik een draaibank voor mijzelf aanschaffen, mijn schuur is klaar dus dat moet nu wel lukken. Volgende week ga ik nog bij een bekende meester in de leer, want uitgeleerd zijn we nooit met deze bijzondere hobby. Daarom wil ik samen met de andere redactieleden mijn bijdrage leveren aan *AktieRadius*. **Jan van der Meer** Grote inspirator achter de samenstelling van de nieuwe redactiecommissie. Door vanuit zijn hart de oproep te doen *AktieRadius* niet te laten ophouden te bestaan, kreeg hij 6 redactieleden bij elkaar en een aantal "correspondenten" die met elkaar de schouders eronder zetten om het voortbestaan van *AktieRadius* te laten voortbestaan. Zijn drijfveer om mee te werken in de redactiecommissie hebt u kunnen lezen in AR 63.

AB KRAAIJEVELD

Het nieuwe voorstel om de verantwoordelijkheid voor *AktieRadius* te spreiden over meerdere personen spreekt mij wel aan. Behalve meer kopij dan voorheen zal dit volgens mij ook een grotere diversiteit aan artikelen en onderwerpen opleveren, omdat er vanuit meerdere invalshoeken naar kopij gespeurd zal worden. Het directeurschap van een basisschool ligt al weer enige tijd achter mij. Nu nog ben ik hoofdredacteur van een personeelsblad voor een stichting met acht grote basisscholen, waarbij ik zelf ook de lay-out verricht. Leuk werk, maar ook hier is (het gebrek aan) kopij een probleem. Het houtdraaien heb ik ontdekt via een expositie van de afdeling Haarlem. Muck Douma had nog een

plekje beschikbaar aan één van zijn vier houtdraaibanken en kort daarna volgde de aanschaf van een draaibank via Marktplaats.nl. Als beginnening zonder een voorraad droog hout ben ik via de kapvergunningen inmiddels bezitter geworden van menige boomstam. Nog steeds draai ik met veel plezier schalen uit nat hout en ben ik aan het experimenteren met methoden om het drogen te versnellen. Natuurlijk heeft Muck mij meer bijgebracht dan het draaien van schalen en af en toe komt er ook ander draaiwerk uit mijn handen. Vorig jaar stond ik voor het eerst op een jaarmarkt en heb ervaren dat het demonstreren op een klein draaibankje erg leuk is, dat krijgt zeker een vervolg.

GERARD GAASBEEK

Mijn achtergrond is in de basis HTS-elektronica, zelfs nog met buizen (lampen) in het begin tijdens mijn scholing nog net aangevuld met transistoren. Tijdens de overgang naar de geprogrammeerde versie van de elektronica raakte ik mijn handwerk kwijt en ben ik aanvankelijk gaan houtsnijden. Omstreeks '78 is dat houtdraaien geworden, geïnspireerd door wat ik in Scandinavië zag. Daar heb ik een boek gevonden dat redelijk veel aandacht aan de techniek besteedde. Dat boek is door mij in het Nederlands vertaald. Met hulp van Roelof Schmidt is het bij een kleine uitgeverij (de Stiel) uitgegeven onder de naam "Houtdraaien Snijderwijs". De introductie van het boek was voorjaar '96, tijdens een demodag in Arnhem. Het is in vrij veel openbare bibliotheken opgenomen. Later werd mij door Canteleer gevraagd (ik had twee keer correctiehulp geleverd bij vertalingen van buitenlandse boeken) een Nederlands boek te schrijven. Joost Kramer hoorde van dit plan en bood aan mee te helpen. In samenspraak is toen besloten een boek te maken dat vooral het begintraject behandelt. Dat is "het basisboek houtdraaien" geworden.

NICO OOSTHOEK

Ik ben 63 jaar jong en sinds 2001 lid van Radius. Doordat mijn vader meubelmaker/restaurator was kwam ik al vroeg in aanraking met hout. Onder zijn begeleiding ben ik ook mijn eigen meubels gaan maken, voornamelijk in mahonie en noten en begon ik ook hobbymatig meubels te restaureren. Door dit restaureren kwam ik in aanraking met het houtdraaien en kan nu zeggen dat ik verslaafd ben. Sinds vorig jaar heb ik enige stukjes geschreven voor AktieRadius en naar aanleiding daarvan vroeg René Wetzels mij of ik de redactie wilde helpen bij het verzorgen van het tekenwerk. Gezien mijn ervaring als bouwkundig tekenaar van tekentafel tot Cad heb ik hierop ja gezegd en zit ik dus in de nieuwe redactie om de verzorging van het tekenwerk te begeleiden.

JAN PRANGER

In het verleden heb ik mij vooral bezig gehouden met overheidsmanagement en het bedrijfs-

Cursus Snijdend Houtdraaien door Christiaan Jörg

In kleine groepjes (max. 3 personen) leer je op een grote bank (Wema, Jet) met zelfvertrouwen en plezier je hobby uit te oefenen.

Basiscursus I en II (8 x 4 uur) € 380

Voor mensen die willen beginnen (I) en draaiers die het juiste spoor nog niet gevonden hebben (II).

Vervolg cursus (4 x 4 uur) € 190

Tussen de centers en voor de kop. Het uitbouwen van de reeds geleerde kennis en kunde.

Inschrijfformulier en informatie
Christiaan Jörg W. Heukelslaan 6
3581 SP Utrecht
Tel. 030 - 2513 684
info@christiaanjorg.nl

www.christiaanjorg.nl

kundig onderzoek van politieregio's in de vorm van audits. Na de VUT op 58 wilde ik totaal iets anders gaan doen. De keuze viel op houtdraaien. Dat heb ik opgepakt met een professionele tweejarige opleiding bij Christiaan Jörg in Utrecht. Ook nu nog begeleidt hij mij op het gebied van vormgeving. Daarnaast volgde ik cursussen bij de houtdraaiersopleiding "Neue Drechslerei" in Steinheim (Dld) bij Helga Becker en Jean François Escoulen (Fr.). Op internet vond ik Radius en een abonnement volgde. In De Meern en op de door afdelingen georganiseerde dagen zag ik prachtig en vakkundig draaiwerk. Zonde eigenlijk om daar alleen de familie en kennissen mee te verblijden. Bij mij kwam al spoedig de gedachte op: hoe kun je dit werk beter promoten en bekendmaken onder kenners met smaak en liefhebbers van kunst. Een belangrijk item is het hebben van een eigen spreekbuis: AktieRadius dus. Toen de levensvatbaarheid daarvan in het geding kwam heb ik me opgegeven als "correspondent" voor het Noorden. Ik wil graag meewerken aan een professionele inhoud van ons blad. Ik weet, dat er in de afdelingen kundige houtdraaiers zijn met fraai houtdraaiwerk en een passend verhaal daarbij. Ook zijn er leden, die vanwege hun achtergrond een bijdrage kunnen leveren aan kennisvermeerdering bij de leden. Dit alles aanboren en ondersteunen doe ik graag voor ons verenigingsblad. Als u meer informatie over mij

wilt hebben dan verwijs ik u graag naar mijn website: www.arstorno.nl

IET FEITH

Het kindermeele waar ik mee groot gebracht ben bestond voor tenminste de helft uit zaagsel. Dit was vooral afkomstig van houtdraaien en overal in huis aanwezig. Mijn vader droeg pantalons met een omslag en die zaten dus altijd vol als hij uit de werkplaats kwam. Op vakantie (wij kampeerden meestal wild) kwamen we vaak in contact met houtdraaiers en al spraken ze niet de zelfde taal er was wel altijd een levendige uitwisseling en toonde men elkaar z'n littekens, opgelopen toen er iets uitgehaald was wat dus niet bleek te kunnen. Als kind heb ik een klein beetje aan de draaibank gestaan. De aardigheid aan houtdraaien is gebleven maar hoe precies dat raakte ik kwijt. Tien jaar geleden in Haarlem kennis gemaakt met Muck Douma, die mijn leraar werd. Natuurlijk lid geworden van Radius waar ik me zeer thuis voel. Graag draag ik mijn steentje bij aan AktieRadius. Ik ben van mening dat bij heel veel leden heel veel kennis aanwezig is. Die kennis is deelbaar middels artikelen in AktieRadius. Ik kom graag die kennis ophalen bij leden om zo anderen te informeren. Naast algemeen interessante stukken of verslagen van demonstraties heb ik als speciaal aandachtsgebied het verwerken van andere materialen dan hout door de houtdraaier. Mijn werkterrein ligt voornamelijk in het oosten des lands.

Craft Supplies

www.craftsupplies.nl

Online winkel voor de houtspecialist

E-mail: info@craftsupplies.nl

Tel: 06-41 674 523

Hout - Fineer - Gereedschappen - Draaiaccessoires - Afwerkingsmaterialen - Schuurmaterialen - Ivoren

De iepenspintkever

Houtdraaiers scoren graag een namme!

Het is een spoor op zich hoe kom ik op een schappelijke en milieuvriendelijke manier een boeiende houtsoort aan.

Daartussen zit ook wel eens iep. Wellicht ook iep die besmet is door de iepenspintkever.

De kever kan wel 11 kilometer vliegen om bij een andere iep te komen. Ook door wortelcontact kan de ziekte zich verspreiden.

Wij als houtschouwers kunnen een bijdrage leveren aan het bestrijden van die ziekte door

Het hout direct te ontschorsen/schillen voor het te drogen wordt gelegd.

Het voor langere tijd in water te leggen - drogen en gebruiken.

Indien de rooiphans bekend is de gemeente te waarschuwen.

Schors en ander afval te vernippen/direct te verbranden.

Je herkeurt een boom met iepziekte aan afgefallen of verschrompeld blad.

Onder de bast vind je wel vrachtpoort van de kever (zie foto).

Veel succes bij de speurtocht naar ons basismateriaal.

Jan Pijnga

Vanaf januari 2010

**Nieuwe Proxxon dealer
in Nederland!**

PROXXON

Hegner & Ko
Fermiweg 16
3208 KT Spijkenisse

Tel: 0181-647535
Fax: 0181-647311
Mail: rob@hegner.nl

AFH Fijnhout

DE hardhout specialist voor bedrijf en particulier

- 80 soorten op voorraad
- Teak (o.a. dekdeeltjes)
- Plaatmat. (o.a. Bruynzeel hh)
- Bladen (aanrecht/tafel)
- Fineer
- Eigen zagerij

Amsterdamsche Fijnhouthandel

Minervahavenweg 14 Westpoort 3098 Tel. 020 -682 80 79 Fax 020-684 31 54
e-mail: afh@fijnhout.nl homepage: www.fijnhout.nl

Draaien met kunsthars

Mijn wekelijkse hardloopronkje voert me onder meer door een stukje ruig plantsoen aan de rand van de stad. Eens had de plantsoenen-dienst daar stevig gesnoeid. In de grote stapels snoeihout lagen een aantal stammetjes met fel oranje koppen me uitdagend aan te kijken. Ik móest later teruggaan met een zaag en een paar stukken van dat hout meenemen. Het is hout van een niet nader gedetermineerde sierkers, mooi oranje van kleur.

Ik wilde er flesvormen van gaan draaien. Jammer van dat mooie hout, maar kers heeft een grote krimp van nat naar droog. In een poging die krimp te beheersen heb ik het natte hout eerst doorboord tot bijna de diepte van de fles en ruw in vorm gedraaid. Helaas bleek

dat lang niet voldoende. Een grote scheur in elk werkstuk was mijn deel. Het minst in de hals, het breedst in de buik. Jammer. Had ik openhaardhout gemaakt? Uiteraard niet. Hout leeft, werkt en soms scheurt het. Je moet je niet tegen je materiaal verzetten, maar er mee samenwerken.

Eenmaal droog heb ik de scheuren bijgesneden om de rafels weg te halen. Daarna heb ik de scheur volgegoten met tweecomponenten kunsthars, gekleurd met groen pigment. Als complementaire kleur past het groen goed bij het oranje van het hout.

Dat klinkt eenvoudig, maar de hars is dun vlocibaar en blijft dat enige uren. Door het kleinste gaatje loopt het weg. Het is dus zaak

de buik in een of twee lagen volgegoten heb.

Na verharding van de hars heb ik het flesje in wording gewoon weer op de draaibank gezet en naar de eindvorm gedraaid. Het kunsthars laat zich net zo makkelijk draaien, schuren en polijsten als het hout. Wel moest ik dunne sneden maken, anders gedraagt de hars zich bros en breken er stukjes uit.

De flesjes heb ik bij het draaien opgespannen op de boring, simpel door mijn spiraalboor met morseconus in de hoofdas te steken, daar het flesje overheen te schuiven en aan te drukken met het meedraaiend center. Je kunt natuurlijk ook een passende stok in de klauwplaat zetten of aan een

een goed dichte bekisting te maken. Dat deed ik met een stok omwikkeld met plastic (daaraan hecht de hars niet) strak in de boring gestoken en met tweecomponenten plamuur en plakband aan de buitenkant. De hars heeft de neiging de kleeflaag van het plakband op te lossen, dus er zijn meerdere lagen plakband nodig die goed strak worden aangetrokken. Het vullen met hars deed ik in meerdere lagen met het flesje horizontaal. Eerst tot het niveau van de hals, dan een bekisting maken voor de bovenkant van de buik, waarna ik de scheur in

geschikte stok een morseconus draaien. Soms is een houten afstandbusje handig om met de beitel niet te dicht bij het ijzer van de klauwplaat of de hoofdas te hoeven komen.

Als afwerking zijn de flesjes gelakt, inclusief de kunstharsvulling.

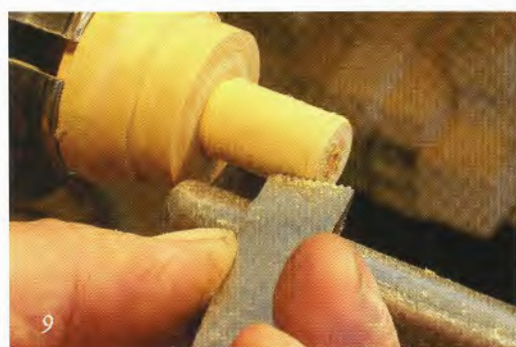
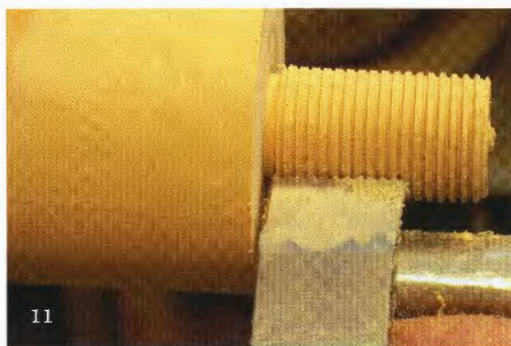
Rik Mars

Hazelnootkraker

Ik haal inspiratie voor draaiwerk uit allerlei boeken. Niet alleen kunstboeken of boeken over vormgeving maar ook uit boeken over verzamelingen c.d.. Een boek dat ik vaker bekijk is: "Treen for the Table". Dit boek gaat over het verzamelen van houten huishoudelijke gebruiksvoorwerpen. Treen betekent

zoveel als "from the tree", ofwel van de boom. Hout was in de eeuwen voor 1900 een alom aanwezig en goedkoop materiaal voor allerlei gebruiksvoorwerpen die tegenwoordig vooral van plastic zijn gemaakt. De notenkraker die in dit artikel gemaakt wordt is mijn versie van een aantal voorbeelden uit het boek. Omdat er

veel kracht nodig is om hazelnoten te kraken is het belangrijk om stevige taaie houtsoorten te gebruiken zoals hier hults en buksboom. Voor de schroefdraad is 18 of 20 TPI ideaal (18 of 20 omwentelingen per 2,54 cm). Een grovere draad vraagt meer kracht bij het noten kraken. Een fijne schroefdraad levert meer kracht maar er moet wel meer geschroefd worden om de noot kapot te maken. Begonnen wordt met de noot zelf. Uitgangsmateriaal is een blokje hults van 30 x 30 mm en 50 mm lang. Dit blokje kan stevig tussen twee klauwen van een vierklauwplaat gespannen worden. Een andere mogelijkheid is het opspannen via papier-

verlijmen op een vlakke plaat. De potloodstreep in het midden is een hulpmiddel om het blokje zuiver in het midden op te spannen (foto 1). Nu wordt in het blokje met de guts en een ronde schraper een holte gedraaid van 25 mm diep en een doorsnede van 22 mm. Met de schraper wordt licht onder de rand uitgehold (foto 2 en 3). Dit is noodzakelijk want anders springt de noot later weg als er druk op uitgeoefend wordt. Het blokje hults wordt nu 90 graden gedraaid en weer in de vierklauw opgespannen (foto 4). Met de guts wordt het blokje zoveel mogelijk rond gedraaid en aan de voorkant ingekort met ca. 10 mm. (foto 5). Met de

guts, gevolgd door een kleine halfronde schraper wordt een gat van ca. 20 mm geboord. De wand moet zuiver parallel lopen omdat anders de schroefdraad later gaat knellen (foto 6). Nu wordt met de 18 TPI streler de binnendraad gemaakt (foto 7). Het blokje hulst is nu zover klaar en wordt vervangen door een blokje buksboom met een doorsnede van 40 mm en een lengte van 40 mm. De voorkant wordt afgedraaid tot een doorsnede van de binnendiameter van het hulstblokje + 1,5 mm (bijv. binnendiameter 20 mm geeft een doorsnede van 21,5 mm voor het buksboomuiteinde, foto 8). Op dit uiteinde wordt nu de buitendraad

gestreeld (foto 9, 10 en 11). Op het blokje buksboom dat nu voorzien is van een passende schroefdraad wordt vervolgens het blokje hulst geschroefd om verder in model gedraaid te kunnen worden (foto 12, 13 en 14). Het blokje buksboom voorzien van de buitendraad wordt nu afgestoken en in het reststuk wordt een gat geboord en een binnendraad gestreeld. Dit dient nu als opname om het blokje buksboom verder af te draaien (foto 15, 16 en 17). Het resultaat (foto 18) is een klein handzaam notenkrakertje voor onderweg.

Jan Hovens

Index AktieRadius 2009 (nrs 61 t/m 64)

Onderwerp	Auteur	AR nr/pag
1 HOUTINFO		
Onooglijk hout	Jan Hovens	61/06
Zomaar..... een verhaal	Ab Strijker	62/21
Hout en de waarde van hout	Christiaan Jörg	63/06
Droog Hout brochure	René Wetzels	64/17
2 TECHNIEK		
Diep uithollen	Adric Bezemer	61/05
Draaibank en toerenregeling	A.W. van Dijk	62/24
Een reactie op de vragen over slijpen	Gerard Gaasbeek	63/07
Restauratie schaakstukken uit been	Jan Hovens	63/24
Schrappen	Muck Douma	63/28
Nieuwe materialen	Iet Feith	64/10
Houten klauwen	Muck Douma	64/18
Sanding Scaler?	Ron van Zaltbommel	64/21
3 VOORWERPEN / WERKTEKENINGEN		
Schommel vaas	Adri van der Wouden	61/28
Het maken van een globe	Nico Oosthoek	62/04
Kerstballen draaien	Han Julius	63/08
Eikeltjes	Fred Siccama	63/24
Een stuurwiel voor een oldtimer	Cees van der Wal	63/25
4 IN MEMORIAM		
Jos Toussaint 7 maart		61/8
Gerrit Appelman 27 november 71 jaar		61/19
Janus van Dijk		61/19
Hommage aan Ad		62/25
5 TENTOONSTELLINGEN / BEZOEKEN		
DemoDag 2 april 2009 in Groenlo	René Wetzels	62/26
DemoDag najaar 2009	René Wetzels	64/29
6 UIT DE AFDELINGEN		
Een andere activiteit	Jan van der Meer	62/28
Uitnodiging DemoDag 14 november	Adric Bezemer	63/16
Het draaien van een Viking	Nico Oosthoek	64/04
Met de Dommeldraaiers naar Diest	Willem van den Heuvel	64/11
Jan Woerde, een handwerker	Pierre Wacien	64/24
Oproep	Jan Hovens	64/24
Twijfelen kan ook goed uitpakken	L Buijs	64/28
7 VERENIGING		
Van de bestuursafel	Aat Meijboom	61/03

Van de bestuurstafel	Aat Meijboom	62/03
Van de bestuurstafel	Aat Meijboom	63/03
Van de bestuurstafel	Aat Meijboom	64/03
8 VAN DE REDACTIE		
Oproep vacature redacteur AktieRadius	René Wetzels	61/03
Verslag van A.L.V. 23 mei 2008	René Wetzels	61/20
Oproep voor kopij in AR62	René Wetzels	62/03
Algemene Leden Vergadering 4 april 2009	René Wetzels	62/20
Oproep voor kopij in AR63	René Wetzels	62/29
Bedankt voor uw bijdrage	René Wetzels	63/03
Van de redactie	René Wetzels	64/03
9 HOUTDRAAIERS IN BEELD		
Ruben van Praag (1973)	Roelof C Schmidt	61/12
Ab Strijker (1938)	Roelof C Schmidt	62/18
René Wetzels (1946)	Roelof C Schmidt	63/19
Christian Lehr (1951)	Roelof C Schmidt	64/20
10 DIVERSEN		
Verzekeren	Aat Sneeboer	61/09
Een tussenstand over het houtdraai tijdperk	Jan Hovens	61/09
Filosoferen over draaiwerk	Ad Strijker	61/23
Mauchline ware	Jan Hovens	62/23
Bock Treen for the Table	Klaas van Riel	63/06
Het tijdschrift AktieRadius in 2010	Jan van der Meer	63/18
Zo gaat dat....	Gerard Gaasbeek	63/28
Oproep	Boudewijn de Jong	63/29
AktieRadius blijft bestaan!	Jan van der Meer	64/12
Oproep	Muck Douma	64/16
Oproep aan alle leden van Radius	Ad Strijker	64/17
Van de Leestafel	Bas Melis	64/26
11 INDEX		
Index 1 t/m 17	Redactie Commissie	23/11
Index 18 t/m 24	Redactie Commissie	24/12
Index 25 t/m 28	Redactie Commissie	28/12
Index 29 t/m 36	Redactie Commissie	37/17
Index 37 t/m 40	Redactie Commissie	41/16
Index 41 t/m 44	Redactie Commissie	45/16
Index 45 t/m 48	Redactie Commissie	49/16
Index 49 t/m 52	Redactie Commissie	53/16
Index 53 t/m 56	Redactie Commissie	57/16
Index 57 t/m 60	Redactie Commissie	61/16
Index 61 t/m 64	Redactie Commissie	65/16

AFDELINGSNIEUWS

Afdelingsbijeenkomsten zijn in principe ook voor leden uit andere afdelingen te bezoeken. Wel graag van te voren afstemmen met de afdelingscontactpersoon.

Afdeling Amsterdam

Informatie bij de afdelingscontactpersoon Rik Mars: 020 4904 887 of Rik.Mars@hotmail.com

Voor de agenda, verslagen en opdrachten, zie ook: www.rikmars.eu

Afdeling Arnhem-Nijmegen

Onderstaande bijeenkomsten worden in 2010 gehouden op een zaterdag van 9.30 uur tot 12.30 uur in het clublokaal 'The Meeting' St. Maartenstraat te Elst (Gld).

Bijeenkomsten: **10 april, 15 mei, 18 september, 16 oktober, 20 november.**

Afdeling Den Haag

Info afdelingscontactpersoon (blz.2)

Afdeling Flevohoutdraaiers

Bijeenkomsten: **19 april** (fruit: appels, peren etc., zo mogelijk gekleurd of naturel), **31 mei** (kruk / schaal op poot), **13 sept.** (etagère / fruitschaal op voet), **25 okt.** (klok), **6 dec.** (kerst(boom)versiering).

Afdeling Haarlem

Bijeenkomsten in 2010: **11 april.**

Aanvang 14.00 uur de bijeenkomsten worden gehouden bij Muck Douma, Groot Heiligland 18 te Haarlem.

Afdeling Haarlemmermeer

Bijeenkomsten: **19 maart, 7 mei, 11 juni, 23 juli, 3 september, 15 oktober, 26 november, 7 januari 2011.**

Locatie: Protestantse Kerk, Havikstraat 5, 1171 DW Badhoevedorp, tel. 020 6593133

Afdeling Limburg

Info afdelingscontactpersoon (blz.2)

Afdeling Lochem

Bijeenkomsten:

Locatie: Kunstlokaal 11, Bosberg 29, Borculo. Aanvang 19.30 uur

Afdeling Noord

Bijeenkomsten:

Inloop: 12.00 uur, aanvang 12.30 uur.

Locatie: Dependance Stadswerkplaats Groningen, Antillenstraat 2.

Afdeling Noord-Holland Noord

Bijeenkomsten in 2010: **dinsdag**

20 april, donderdag 27 mei, donderdag 2 september, donderdag 7 oktober, zaterdag 6 november, dinsdag 23 november.

De avonden beginnen om 19.30 uur in het dorpshuis "de oude school", Dorpstraat 72, 1711 RK Hensbroek.

Afdeling Rotterdam

Info afdelingscontactpersoon (blz.2)

Afdeling Schijndel-Den Bosch

De Dommeldraaiers

Bijeenkomsten in 2010: **1 mei, 5 juni, 4 september, 16 oktober, 27 november**

De bijeenkomsten worden gehouden van 09.30 – 12.30 uur in Dorpshuis De Geut, Kerkstraat 4a, 5482 EJ Wijbosch.

Afdeling Utrecht

Werkgroep 'De Lekstroom'

Bijeenkomsten: steeds op woensdagmiddag 14.00 uur op de volgende data: **14 april, 19 mei, 23 juni, 8 september, 20 oktober 17 november 22 december.**

website
Schulte -
data open
dagen

Locatie: de Oude School te
Lopikerkapel

Afdeling Veluwe

Bijeenkomsten in 2010: **8 mei, 18 september** en **11 december**

Locatie: een zaal van de Sionskerk,
Asseltseweg 6, 8161 VV Epe

Afdeling De Waarden

Locatie: Adrie Bezemer

Afdeling Westelijk Noord Brabant /
Zeeland

De Scheldedraaiers

Bijeenkomsten elke eerste zaterdag van
de maand in Het Ambachtencentrum,
Kattendijksedijk te Goes.

Aanvang 09.30 uur. Ook leden uit
andere afdelingen zijn, na overleg, van
harte welkom.

AGENDA

3 april Algemene ledenvergadering,
locatie De Meern

24 april Regionale DemoDag in het Dr.
Nassaucollege te Assen, organisatie
afdeling Noord

25 april Open Dag Hout, locatie
Friesch Congrescentrum in Drachten

23 oktober DemoDag (in De Meern
verzorgd door De Scheldedraaiers ?)

MUTATIES LEDENLIJST

nieuwe leden 4de kwartaal 2009

- de Jong N.S. de Haar 4-2, 7707PK,
Balkbrug

Verhuizingen 4de kwartaal 2009

- Berkel M. van, Seeryp 7, 8892HK
Terschelling-Striep

- Merkelbach H. Dorpsstraat 73,
5737GB Lieshout

- Verbraeken P.W.J. Dijkweg 34,
Stavenisse

Overleden

- Goulmy L.P.M. Heemstede

Opzegging m.i.v.01-01-2010

- Appelman G.W. Bergen
- Bakker H.A. Wijdenes
- Beuming F.R. Ruinerwold
- Berkhoff H. Epe
- Boonen H. Sittard
- Brouwer W.J. Uithoorn
- Dieleman N.P. Dronten
- Dorpel H. v.d. Noordgouwe
- Göbel A. Alphen a/d Rijn
- Herwig H.J. Aerdenhout
- Jung A. St. Nicolaasga
- Kempenhave L. Den Haag
- Klootwijk M. Barendrecht
- Knoppe J.A. Ridderkerk
- Kok G. Sleen
- Kors B. Wijchen
- Lagemaat B. v.d. Leusden
- Leek T.J. Alkmaar
- Linde H. v.d. Tricht
- Loggem V. Amsterdam
- Meenink G. Bathmen
- Molenaar C. Voorthuizen
- Pennings M.H.M. St. Oedenrode
- Schoonderbeek W. Almere-Haven
- Schreuder H. Odijk
- Sinterniklaas A. Heerjansdam
- Udo S.M. Den Haag
- Verschoore J.J. Ouddorp
- Weerd W.J. de Raalte
- Weststrate M.H.J. Oldehoeve
- Wijgerde J.A. Oosterhout

Oproep

Mijn naam is Mike Schellevis en ik werk in het Weeshuis in Monnickendam. In het Weeshuis hebben wij een dagbestedingsproject van de stichting Philadelphia. We doen aan zalenverhuur in een prachtig pand uit 1648 en daarnaast hebben we ateliers met touw, hout en glas. In het touw draaien we zelf touw voor hangmatten, tassen en springtouwen. Sinds kort zijn we op zolder bezig met hout en maken daar standaarden voor de babyhangmatten en meubeltjes. De volgende stap is het aanschaffen van een draaibank om zelf de houten klosjes te kunnen draaien die aan het uiteinde van een springtouw zitten.

Ik heb een draaibank op het oog bij Baptist in Arnhem (JET JWL-1236 houtdraaibank) en ik zoek iemand die hier in Monnickendam, mij als begeleider en 2 cliënten les/ uitleg kan geven zodat we allemaal veilig met de draaibank kunnen werken. Kan jij mij helpen of doorverwijzen naar iemand hier in de buurt die mij/ons kan helpen/adviseren bij de aankoop en de lessen?

Alvast hartelijk dank.

Groetjes, Mike.

Weeshuis Monnickendam (ma, di, vrijdag) 0299- 653642.

www.weeshuismonnickendam.nl

Gevraagd:

Om mijn hobby's houtdraaien en 'klokken maken' te combineren zoek ik oude mechanische uurwerken, defect geen bezwaar. Ook zoek ik lege houten klokkasten.

René Wetzels, tel. 0485-361138,

E-mail: r.wetzels@hetnet.nl

Aangeboden:

Torsbank met bovenfrees.

Vaste prijs € 100.-

Pierre Sanders

Telefoon 0497-642168

email: p.jsanders@freeler.nl

Aangeboden:

houtdraaibank en afzuiger Stabiele houtdraaibank, merk LFG LT 900, draaidiameter 33 cm. Afstand tussen de centers 90 cm. Vorig jaar voorzien van nieuwe motor (0.75 Hp) en lagers. Ook geschikt voor 380 V. Uitgerust met frequentieregelaar en mogelijkheid om in tegengestelde richting te draaien. Als extra voorzien van een zelfcentrerende opspankop merk Selbix, type 65/28. De bank wordt compleet aangeboden met toebehoren: opspanplaat, beitels, passers, extra leunspaan en in het meedraaiend center een conus met spankop voor boren. De stofafzuiging is enkele jaren oud en nooit echt gebruikt, met slangenaansluiting Ø 100 mm motor 220V, 0,55 k met speciaal stoffilter. Capaciteit aanzuig 1100m³/H L 70 cm, BR 40 cm, H 190 cm
Jan Kok, Ermelo, tel. 0341 357358

Lezers schrijven

Lezers schrijven is een nieuwe rubriek waarin “artikelen” van lezers worden geplaatst. Deze artikelen worden buiten de verantwoordelijkheid van het bestuur en de redactie geplaatst en moeten van een opbouwend karakter zijn voor de vereniging.

Terug in de tijd?

De ongeveer 750 leden van Radius zijn bijna allen vutters of gepensioneerden. Allen met grijze of witte koppen. Zij hebben iets met hout. Dat hout geven zij een bepaalde vorm met behulp van een houtdraaibank. Ieder heeft een bepaalde voorkeur voor het draaien van voorwerpen of een zekere vormgeving. Het is vrije tijdsbesteding en een hobby. Radius geeft de gelegenheid aan de leden, die dezelfde doelen nastreven om bij elkaar te komen en van elkaar te leren. Een doel kan zijn het bereiken van een zekere vormgeving bij vazen of schalen. Zo zijn er verschillende voorbeelden te noemen. De afdelingen van Radius vormen voor de leden een club, waar zij van elkaar kunnen leren door het maken van opdrachten en deze te bespreken tijdens de regelmatige bijeenkomsten. Daarnaast zijn deze bijeenkomsten ook een bron van gezelligheid en sociale contacten. Is het wenselijk, dat binnen de afdelingen weer niveaus van de mate van vakmanschap en ervaring worden gevormd met namen, die ons doen denken aan de tijden van 300-400 jaar geleden? Mijn antwoord is “Neen”. Waarom terug in de tijd? De ambachtsgilden zijn bij de Grondwet van 1798 afgeschaft! Wat is de geschiedenis van de Gilden? De Gilden zijn in de middeleeuwen organisaties van personen, die hetzelfde beroep uitoefenen of handelaren en handwerkers. Het waren gesloten corporaties: alleen leden van het Gilde werden tot een bepaald beroep toegelaten. Om lid of “meester” te worden moest men een leertijd doorlopen en een proefstuk maken.

Daarvoor was men “gezel” en nog eerder “leerling”. Tal van verordeningen zorgden voor het hooghouden van het ambacht en voor de deugdelijkheid van de gemaakte goederen. De Gilden stonden onder toezicht van het stadsbestuur. De koopmansgilden verdwenen met het opkomen van de wereldhandel - 16/17de eeuw -. Zoals boven reeds geschreven werden de ambachtsgilden bij grondwet afgeschaft. Wanneer de lezer het bovenstaande heeft gelezen, zal hij niet in een dergelijk keurslijf zijn hobby willen uitoefenen. Daarnaast is er een praktisch probleem in de huidige tijd van gepensioneerden en vutters. Wie nemen het voortouw om het iets dergelijks te organiseren, te leiden en een zekere controle uit te oefenen? Zijn wij als vutter en gepensioneerde in Nederland niet blij, dat wij niet meer in een keurslijf zitten, maar dat het houtdraaien een vrije tijdsbesteding is en dat geeft toch veel voldoening

Jan van der Meer

Radius en het K-woord

In AktieRadius no 64 las ik twee artikelen waarin ik me erg kon vinden. De oproep van Muck Douma over het edele ambacht Houtdraaien en het artikel van Ab Strijker over vormgeving in/en het houtdraaien. Een discussie over ambacht en kunst, die al jaren speelt en waarmee we tot nu toe bijna geen stap verder zijn gekomen. Als het woord “houtdraaikunst” of “kunstzinnig” valt, wordt er binnen onze vereniging meteen gesteigerd, alsof dat tot een tweedeling zou leiden. Wie

moie bijzondere objecten kan en wil maken moet eerst de techniek beheersen, voordat hij/zij in staat is tot in zijn/haar beleving het maken van kunstzinnige vormen/objecten. Kijken we over onze landsgrenzen heen dan zien we bij onze Vlaamse zuiderburen een heel andere insteek dan bij ons. Zie hun tijdschrift "De Vlaamse houtdraaier", met als ondertitel: Kunstambachten hout Vlaamse Gilde van Houtdraaiers, waarin hun voorzitter Andries Wydooghe regelmatig een lans breekt voor de kunstzinnige kant van het hout-draaien. Kijk naar de ontwikkelingen in Duitsland en in het Angelsaksisch taalgebied. Wie regelmatig het tijdschrift *American Woodturner* in handen krijgt, zal beamen dat daar ook bij de artistieke ontwikkelingen de techniek voorop staat, voordat men tot bijzondere creaties komt. Werk van onze Amerikaanse houtdraaicollega's wordt regelmatig in galleries en musca geëxposeerd en aangekocht. Ook daar is er de discussie tussen Art en Craft (Kunst en Ambacht). Ook het blad *Woodturning* en de Franse houtdraaiers (AFTAB) zijn heel goed bezig.

Als je de profielen van een hoop kunstenaars leest, valt het op dat voor velen het ambacht een beginpunt was en ze daarna bij zichzelf ontdekten: ik kan hier mijn creativiteit in kwijt en dan ontstaan er heel andere objecten. Niet meer direct functioneel, maar om van te genieten. Kunst gaat niet over dingen begrijpen en in een kadertje zetten. Het gaat over ervaring en een passie diep van binnen. Er is in de hedendaagse wereld ruimte voor hout-draaien als Ambacht en als Kunst om samen te werken en elkaars kennis te waarderen en er een prachtige relatie van te maken. Als hout-draaiers dienen we ook over onze eigen grenzen heen te kijken en de ander de ruimte te geven, zodat ieder zich op zijn eigen wijze kan ontwikkelen. Kijk naar onze Nederlandse keramisten, waar ambacht en kunst ook naast

elkaar floreren. Dat het landelijk bestuur dit initiatief van Ab Strijker ondersteunt, is verheugend en kan, als het zich goed ontwikkelt, in de toekomst leiden tot meer aanzien van het houtdraaien naar de buitenwereld toe. Ik hoop dat we binnen Radius de consensus kunnen vinden tussen het edele ambacht van het hout-draaien en het houtdraaien als kunstuiting. De één beschikt nu eenmaal over meer creatieve vermogens dan de andere. Laten we dat als een gegeven accepteren en elkaars creaties respecteren, dan kunnen we een goede stap voorwaarts maken.

Marcel van Berkel en Albert Jan Rouwkema

Reactie op de oproep van Ab Strijker over "Vormgeving in draaiwerk"

Beste Ab

Ik neem direct aan dat het niet je bedoeling is 'kaf van het koren' te willen scheiden maar ik vrees dat daarvoor wel de kiem gelegd wordt. In het verleden is er sprake geweest van een soort classificatie voor houtdraaiers. Daar is gelukkig van afgezien. De grote kracht van Radius is het gelijkheidsbeginsel. Iedereen beoefent het ambacht op zijn eigen manier en iedereen heeft de gelegenheid kennis te nemen en te vergaren van anderen. Daarvoor hebben we ons orgaan *AktieRadius*, de demodagen en de afdelingen. Verder zijn er tentoonstellingen, is er internet en uitgebreide lectuur. Ik behoor tot de generatie die het allemaal zelf heeft moeten uitzoeken, gereedschap was slecht en nauwelijks te koop en beroepsdraaiers beschermden hun materie. Ik was in 1994 bij de oprichting van Radius. Tot mijn vreugde en verrassing waren daar ook vormgevers en beroepsdraaiers bij aanwezig die bereid bleken hun kennis te delen. Volgens mij heeft Radius daaraan zijn spectaculaire groei te danken.

Gedurende die periode hebben wij allemaal een grote ontwikkeling doorgemaakt en die zal voorlopig nog wel aanhouden. Op afdelings- en demobijeenkomsten wordt elk voorwerp tegen het licht gehouden en wordt er gewikt en gewogen. De vormgeving komt daarbij meestal ook ter sprake maar altijd blijkt weer hoe dit persoonlijk gebonden is. Nog veel moeilijker is het om de discipline van het ambacht als kunst te beoordelen. Hebben we het dan over kunst met een grote K, over kunstig of kunstjes? Wordt het uitgangspunt filosofisch, esthetisch of praktisch? Gaan we ook de deelnemers aan deze discussie beoordelen op hun kennis over deze materie? En hoe gaan de mensen zich voelen die helemaal geen boodschap hebben aan die vraagstelling? Ongewild zal er een selectief gezelschap ontstaan met mogelijk negatieve gevolgen. Natuurlijk en gelukkig zijn er mensen onder ons die zich met hun werk onderscheiden. En zijn er die de draaibank alleen maar gebruiken als middel om tot creatieve vormen te komen. Er zijn er die uitsluitend technisch en met precisiewerk bezig zijn. Bewonderenswaardig. Uitblinkers. Geweldig. Goed om te weten en kennis mee te maken en er zo veel mogelijk je voordeel mee te doen. Of om vast te stellen dat je gewoon op je eigen manier lekker door kunt werken in de wetenschap dat anderen dat accepteren, zonder waardeoordeel. Met die aanwezige elite is het tot nu toe prima gelukt. Houden zo en iedereen succes gewenst met betere resultaten.

Herman Erbé

Site voor houtdraaiers

Sinds enkele jaren is er een website voor houtbewerkers. Een onderdeel daarvan is gereserveerd voor houtdraaiers. Kijk hiervoor op www.woodworking.nl. Ik sprak hierover met

de maker en initiatiefnemer Jaap Bosma uit Terkaple (Fr.). In een geanimeerd gesprek gaf hij achtergronden van het ontstaan van deze site: "Als kind was ik al geboeid door techniek – sleutelen aan motoren en dan natuurlijk daarmee racen. Door de elektronica daarin groeide mijn interesse voor automatisering. Naast werkzaamheden in de automatisering ben ik een amateur meubelmaker. Dat begon met de komst van ons eerste kind. Er moest een kinderbedje komen. Je weet hoe dat gaat: je kijkt om je heen en denkt: dat kan ik zelf ook wel maken. Ik kwam erachter, dat in het buitenland veel websites zijn waar echte vaklieden met elkaar corresponderen over techniek, gereedschappen, uitvoering en vormgeving. In Nederland kwam ik een dergelijke website niet tegen, waar je in je eigen taal met elkaar kunt overleggen". Dus ontstond www.woodworking.nl met nu 681 leden en ongeveer 700 bezoekers per dag". Tot zo ver Jaap Bosma oftewel "baas" op de website Wat zijn onze mogelijkheden:

- Elkaar werkstukken laten zien en vragen om reacties ter verbetering.
- Elkaar vragen stellen over houtdraai technieken en – gereedschappen.
- Groepjes vormen van gespecialiseerde houtdraaiers (segmentwerk, miniaturen, andere materialen – kunststof/albast – ornamenten – objecten – creatief werk etc.
- Met elkaar corresponderen – afdelings-/landelijke activiteiten – exposities etc.
- Kennis uitwisseling – elkaar attenderen op.....
- Aanbieding/vraag tweede hands goederen.
- Enz.cnz.enz

Wordt dus lid, plaats foto's van je werk en correspondeer met elkaar in je eigen taal op je "eigen" houtdraaiers site. Jaap: "Dat lijkt me geweldig. Wanneer er behoefte aan is wil ik de

site best speciaal aanpassen aan de behoefte van houtdraaiers – zoals speciale rubrieken. Dat zal vast wel blijken uit het gebruik. Wat ik tot nu toe al heb gezien van houtdraaiers en andere houtbewerkers/vormgevers is veel belovend. Er liggen bij heel veel houtdraaiers en andere (beroeps) “vormgevers in hout” prachtige werkstukken in de kast of op de plank. Een kritische keuze daaruit zou zich best lenen voor expositie of verkoop. Zeg maar het hogere segment met het accent op milieu, duurzaamheid en kwaliteit van vorm en uitvoering. In het verlengde van deze website heb ik daar best ideeën over. Sterker nog ik ben met enkele mensen in overleg om zo’n expositie/verkoopkanaal (landelijk) van de grond te krijgen. Trouwens leuk om zo wat meer te weten te komen over houtdraaiers en hun creativiteit.” Zoals wij dat gewend zijn, heb ik Jaap bedankt met wat draaiwerk.

Jan Pranger

Vorm en functie

Wat ik me herinner van de artikelen over ontwerp en vormgeving die de afgelopen jaren in *AktieRadius* verschenen, ligt de nadruk vrij sterk op de formele vormenleer. Met name de gulden snede en afgeleiden kwamen een paar keer aan bod.

De bespreking door Gerard Gaasbeek van Mike Darlow’s *Woodturning design* in AR44 sprak mij meer aan, maar dat boek stond dan ook al in mijn boekenkast. Gerard gaf daarbij, in lijn met de ideeën van Darlow, een aanzet tot een discussie over het draaien van gebruiksvoorwerpen.

Het stormachtige verloop van deze discussie heb ik gemist. Een goed voorbeeld op dit gebied was *Knotsgedraaid* van Jan Pranger in AR 58.

Nu houdt Ab Strijker in AR 61 een pleidooi voor het draaien van minder gebruikelijke vormen en materialen, gevolgd door een oproep in AR 64 om met een aantal leden na te denken over vormgeving. Zelf houd ik mij liever bezig met eenvoudig draaiwerk en ik denk dat ik, zeker achteraf, het meeste plezier heb van gebruiksvoorwerpen die ik gedraaid heb. Dat geldt ook voor deze pepermolens.

Uit een eerdere werkkkring ben ik gewend ontwerpen te maken aan de hand van een procedure die aardig lijkt op de methode die Darlow beschrijft. Dat is ook gebruikt voor deze pepermolens, die ontworpen zijn op basis van min of meer gelijke uitgangspunten. Voor beide molens is in de eerste plaats gestreefd naar goed functioneren en prettig in de hand liggen, maar zeker ook naar een aantrekkelijke vorm.

De molen van elzenhout met wengéhouten stelknop is gemaakt voor eigen gebruik. Deze molen is 21 cm lang. De 24 cm lange molen van ahorn en palissander is er een uit een kleine serie, waarin het patroon van de houtsoorten ontwikkeld is.

Lezers die over ontwerp, vormgeving of andere aspecten van het houtdraaien een mening hebben, worden uitgenodigd deel te nemen aan de discussie op: <http://www.woodworking.nl/viewforum.php?f=11> onder het bericht ‘Vorm en functie’.

Wassenaar, 16 januari 2010

Hans Scholte

Een dekseltje zonder sporen

Ik had net een handig dekseltje voor een huishoudpotje gedraaid, toen AR 64 op de mat viel. "Houten klauwen" heet het artikel op bladzijde 18: "... Geaccepteerd wordt dat de manier waarop het voorwerp op de machine gezeten heeft zichtbaar blijft ...", schrijft Muck Douma. Ik heb nog eens naar mijn dekseltje gekeken, maar kon geen sporen van de opspanning ontdekken.

Hoe doe ik dat?

(Oops, ik heb onderweg geen foto's gemaakt, dus u moet het doen met foto's van de laatste stap en het eindresultaat.)

Ik schroef een stukje multiplex op een opspanplaat en de opspanplaat op de bank. Een geschikt stuk hout met een vlakke onderkant klem ik dan tussen de opspanplaat en het meedraaiend center. Ik draai het rond en aan de vrije kant, waar later het knopje komt, draai ik een tap van zo'n 4 cm diameter, een haartje conisch. Vervolgens steek ik een gat van 4 cm in het multiplex. Het werkstuk klem ik daar nu omgekeerd in. Zo kan ik de bodem van het dekseltje hol draaien en draai ik een rand, zodat het dekseltje straks op het potje past. Direct daarna schuur en polijst ik deze kant. In het multiplex steek ik nu een ondiep gat waarin ik de pasrand van het dekseltje klem. Ik kan nu de bovenkant en het knopje draaien en afwerken.

Er komt geen klauwplaat aan te pas. Ik moest twee keer een goed passend gat draaien om de opspanning te realiseren. Maar daar hoeft geen meesterdraaiër voor te zijn.

Is de methode alleen geschikt voor klein werk? Geenszins! Ik heb ook grote schalen zo gedraaid en grote werkstukken waar geen boven of onderkant aan te ontdekken valt. En een klauwplaat heb ik al helemaal nooit gehad.

Het dekseltje is uit Californische cipres (*Chamaecyparis lawsoniana*). Prachtig draaihout, maar schuursporen blijven lang zichtbaar. Ik schuurde tot korrel 1200. Het is daarna bewerkt met Danish oil. Afmetingen Ø 72 x 41 mm.

De vormgeving is aangepast aan de conische vorm van het potje waar het bij gaat horen. Daarbij zijn de bovenkant en de zijkant van het knopje een ietsje hol (0,5 mm), waardoor het geheel slanker oogt.

Rik Mars, www.rikmars.eu

Van houtdraaibank naar forceerbank

'Forceren' kan door houtdraaiers geleerd worden met de aanschaf van wat nieuw gereedschap, geduld en oefening.

Een vernieuwende kijk op houtdraaikunst en op de toepassingsmogelijkheden van houtdraaibanken bereikte ons via het winternummer van 'American Woodturner'. William Moore, een van de betere houtdraaiers in de Verenigde Staten, laat zien hoe hij met een combinatie van houtdraaien en metal spinning (het forceren van dun metaal) kunst creëert, die zelfs museumdirecteuren in Nederland zou kunnen bekoren. (zie afbeelding links / foto: William Moore) Tijdens de bespreking van dit artikel in de afdeling Haarlem werd duidelijk dat de eeuwenoude techniek van het 'forceren' ook in Noord-

Een zelfgedraaide forceerklos of mal van beukenhout. Het boorgat is soms nodig bij het lossen van het metalen schaalkje.

Het inspannen van het schijfje tin tussen de mal en het (nylon) regenter met dezelfde diameter als de kop van de mal.

Het schijfje tin is met (kaars)vet ingesmeerd, de zelfgemaakte leunspaan met verstelbare pen is ingesteld, het 'optrekken' kan beginnen.

Met een 'forceerstaal' wordt het draaiende schijfje met enige kracht tegen de mal aangedrukt, een beweging die de nodige oefening vereist.

Holland wordt beoefend. Houtdraaier Frans Eeltink uit Egmond aan Zee is een van weinigen die met deze techniek stoeit. En nog belangrijker: hij wil zijn kennis en vaardigheden op dit gebied graag delen met de lezers van ons blad. Dit in tegenstelling tot het sterk gesloten gilde van forceerders uit de Middeleeuwen, die in zeer hoog aanzien stonden, maar hun vakgeheimen angstvallig voor zich hielden.

Na een gastvrij ontvangst in het fraaie kustplaatsje wordt het bezoek rap richting werkplaats gedirigeerd. Frans vertelt dat zijn interesse destijds werd gewekt door de hoge prijs van metalen kaarsenringen. "Zoiets zou je toch zelf ook moeten kunnen vervaardigen."

Op zoek naar kennis klopte hij aan bij Reygers &

Het schijfje wordt tussentijds enkele malen bijgesneden met een afsnijbeitel.

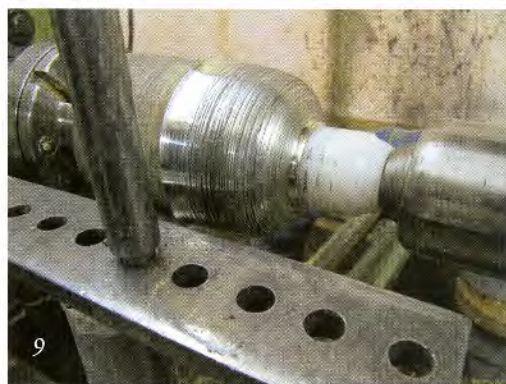
Door de krachten die vrijkomen bij het forceren kan het materiaal gaan 'fladderen'.

Het forceren vereist kracht en vooral vaardigheid. Geleidelijk ontstaat de gewenste vorm door herhaaldelijk van binnen naar buiten te strijken.

Met behulp van een hardhouten lat en het grote optrekstaal worden de ongewenste plooiingen gladgestreken.

Deel I van het proces is afgerond, het tin zit strak om de mal. De strepen op het materiaal worden veroorzaakt door het kaarsvet.

In deel II van het proces is de mal vervangen door een holle klos. De forceur werkt nu verder 'in de ruimte', wat bijzondere vakbekwaamheid vereist.

Het proces van bovenaf bekeken: er is nu ruimte om de bovenkant van het werkstuk een holle vorm te geven.

De bovenrand is keurig afgerond, het kaarsvet wordt weggepoest.

Nadere informatie:

Frans is in het bezit van het boek 'Forceren en Planeren' uit de serie 'Techniek en Ambacht', een interessant boek uit 1955 met 124 bladzijden aan wetenswaardigheden over het forceren. Op internet is met de zoekterm 'metal spinning' meer informatie verkrijgbaar, waaronder o.a. een filmpje over het vervaardigen van een lampenkap.

Schallies Forceertechniek in Amsterdam. Onder de indruk van het daar getoonde vakmanschap en inmiddels overtuigd van de mogelijkheden om dit in eigen werkplaats te realiseren, heeft hij aan een van deze vakmensen gevraagd hem thuis op weg te helpen aan zijn eigen draaibank. Daarover zijn toen wat afspraken gemaakt en op deze manier werd de techniek van het forceren hem bijna op een presenteerblaadje aangereikt. Toch vond Frans dit tweede oude ambacht in de hobbysfeer geen gemakkelijk leerproces, tientallen tin- en aluminiumschijfjes zijn in de afvalbak beland. Vooral het afwerken van een geslaagde ronde rand, helemaal aan het eind van het forceerproces, is een lastige klus.

Niet elke tin- of aluminiumsoort is geschikt voor dit werk. Koper werkt moeilijker, het scheurt eerder en moet tijdens het proces gegloeid worden. Frans beperkt zich tot tin en aluminium van maximaal 16 cm doorsnede en koopt tegenwoordig zijn materiaal bij 'Oude Ambacht Tin' in Alphen aan de Maas (Gld).

Forceren vereist een krachtige (hout)draaibank met toerenregelaar. De leunspaan wordt vervangen door een strip met gaten, waarin een stevige verplaatsbare pen past. Frans gebruikt slechts drie forceerstalen: een groot en klein 'optrekstaal', met aan het eind een gebogen top die zeer glad is en 'platstaal' voor de afwerking van het oppervlak.

Forceren zou je als een aparte hobby kunnen beschouwen, maar voor houtdraaiers kan de voor de hand liggende combinatie van hout en metaal beslist een uitdaging vormen. De benodigde kennis en vaardigheden komen niet zomaar aangewaaid, maar houtdraaiers hebben op dat gebied toch een voorsprong op anderen. Maar het zijn vooral de toepassingsmogelijkheden die, zoals pionier William Moore overduidelijk aantoonde, fraai werk kunnen opleveren.

Tekst en foto's: Ab Kraaijeveld

IN BEELD: Co Demoed (1962)

Boomkweker – veehouder – houtdraaiër

Op weg naar de werkplaats van Co reed ik door een prachtige streek rond Oud-Reeuwijk. Weilanden doorsneden met plassen en kleine riviertjes. Bij een grote loods en naast een stal en kassen vond ik de werkplaats van Co Demoed. Co werd op 2 maart 1962 geboren in Hazerswoude in een gezin met vijf kinderen, vier zonen en een dochter. Zijn vader werkte als gemeente ambtenaar in de plantsoendienst. Nadat hij de lagere school had doorlopen bezocht hij de Technische School en nadat hij er drie klassen had doorlopen kon hij zijn vakrichting niet vinden. Na de school in 1978 te hebben verlaten, en hij geen zin had verder te leren, besloot zijn vader dat hij dan moest gaan werken. Het toeval wilde dat zijn oom, die een boomkwekerij had, behoefte had aan een werkkracht omdat deze met een zieke werknemer kampte. Gedurende twee jaar verrichtte hij in de kwekerij allerlei werkzaamheden, zoals: stekken, planten, onkruid wieden en bestellingen klaar maken om af te leveren. Na deze twee jaar stapte hij over naar een andere boomkwekerij in Hazerswoude. In 1983 besloot hij zich te vestigen als zelfstandige boomkweker. In 1985 zijn ze verhuisd naar de aange-

4

kochte kwekerij in Recuwijk. Zijn specialiteit werd het kweken van lavendel- en buxusplanten en bodembedekkers. De doorgegroeide stekken en grotere planten worden in de lente/zomer/najaar naar tuincentra en hoveniers afgeleverd. Co heeft in 1993 een huis in Bodegraven gekocht. Op een gegeven moment moest bij de inbouw van de keuken een aantal sierlijsten verstek worden gezaagd. Omdat hij dit zelf niet goed kon zocht hij iemand die dat voor hem kon doen. Zo kwam hij in contact met Cor Doornekamp. Deze bleek niet alleen te kunnen zagen maar bleek eveneens geweldig draaiwerk te maken. De kennismaking leidde er toe dat hij Cor in zijn werkplaats af en toe ging helpen. Hij keek ook bij het draaien toe. Toen zei Cor dat hij het ook eens moest proberen, dus een paar keer geprobeerd. Daardoor kreeg hij de behoefte aan een eigen houtdraaibank, daarvoor ga je op zoek naar een bank en die vond hij ergens in Brabant, een EMCO DB 5. Naarmate hij meer draaide werden de draaistukken steeds groter. Dit leidde ertoe dat hij in 1998 de

2

draaibank aanpaste voor groter werk en de bank tevens voorzag van een frequentieregelaar. In ongeveer 2002 nam hij een grote bank over van Cor Doornekamp. Op deze bank, Merk zelfbouw, kon hij een diameter draaien van 100 cm en een lengte van 60-70. Thans heeft hij een Killinger, een JET en een Ducuroir staan. Als ik naar het draaiwerk kijk van Co dan valt in eerste instantie op dat hij enerzijds grote vazen draait (hoogte 60 – 70 cm of meer) en anderzijds miniatuurtjes draait van 2 mm diameter en 2 mm lengte. In foto 1 heb ik geprobeerd dit (enigszins onscherp) zichtbaar te maken met een vaas van conifeer en de kleine deeltjes van olijf, berken en berberis. Wat hij bij het draaien probeert is mooie delen in het hout goed zichtbaar te maken. In foto 2 zijn in de twee stukken prunus duidelijk vlinanders zichtbaar. Foto 3 toont een grote schaal van paardenkastanje met slaap. Foto 4 laat een bolvaas zien van gekleurd berk. Foto 5 tenslotte laat een gedraaide sculptuur zien uit esdoorn.

Een rondgang door zijn werkplaats geeft de indruk van een complete houtwerkplaats. Drie houtdraaibanken, een metaal draaibank (waarmee hij hulpgereedschap zelf maakt), grote lintzaag, klein vandiktebankje, grote vlakvandiktebank, schuurmachine, werkbanken, afzuiging.

Uit het gesprek met Co wordt duidelijk dat hij:

a. steeds op zoek is naar een grotere uitdaging
b. nooit tweemaal hetzelfde kan en wil maken
Aan het einde van het gesprek zei hij dat hij mij nog een andere hobby wilde laten zien. Hij nam mij mee naar buiten naar een stal waar tot mijn grote verbazing een aantal koeien (dikbillen) met kalveren stonden. Veeceelt was dus deze hobby.

Co Demoed is dus moet ik concluderen handelaar in vee, bomen en velerlei apparatuur.

Roelof C. Schmidt
Everdingen

Draaibank op de Azoren

Tijdens de vakantie was ik op de Azoren, vulkanische eilanden midden in de Atlantische Oceaan. Vulkanen en kraters in allerlei variaties, soms met kraters in kraters en kratermeren in verschillende kleuren.

Ook zijn de Azoren zeer vruchtbaar en met een bijzondere flora en fauna. Vroeger werd er ook veel op walvissen gejaagd, maar in 1982 is men daarmee gestopt.

In een museum gewijd aan de walvisvaart kwam ik deze houten trapdraaibank tegen.

Een foto van de bank, met zijn gezicht naar de muur, wil ik de houtdraaiers niet onthouden.

Let ook op de muur uit lavasteen.

Rik Mars

Waar kiest de vormgever in hout

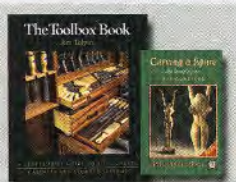
U zoekt Japanse zagen en beitels, 'n schaaf van Lie-Nielsen of Clifton. Of een perfecte houtdraaibank met opspangereedschappen voor klein en groot werk en keuze uit honderden houtdraaibeitels. U bent meubelmaker of houtsnijder. U wilt

uit de grootste collectie

alles zien en lezen op het gebied van de ambachtelijke houtbewerking. Voortaan vindt u alles onder één dak! Welkom van dinsdag t/m zaterdag en ook op donderdagavond!

Beekstraat 30
6811 DW Arnhem
Tel.: 026-4451644
Fax: 026-4424435

gereedschappen? **BAPTIST** VOOR HOUTBEWERKERS
houtbewerkers@baptist.nl

Schroefdraad Strelen
met Jan Hovens

2 DVD
Nieuw Film
33,00 €

Schroefdraad-
Strelers Prijs: 64,50 €

Drechselbedarf Schulte
Am Krähenberg 2
49744 Gr. Hesepe
Duitsland
Tel: 0049 5937 913234

In dit nummer

Van de Bestuurstafel	3
Van de Redactie	3
Verslag ledenvergadering 2009	4
Vervolg het draaien van een Viking	5
Geboorte van een uil	7
Een nieuwe redactie	8
De Iepenspinkveer	11
Draaien met kunsthars	13
Hazelnootkraker	15
Index AR 61 t/m 64	18
Afdelingsnieuws, Agenda, enz.	20
Lezers schrijven	23
Een dekseltje zonder sporen	27
Van houtdraaibank naar forceerbank	28
In Beeld	31
Draaibank op de Azoren	33

LIDMAATSCHAP

De kosten van het lidmaatschap van RADIUS bedragen € 25,- per jaar; voor leden wonende in het buitenland € 27,50 per jaar. Bij inschrijving zijn de volgende opties mogelijk.

- 1 € 25,00 - lid voor het hele jaar plus alle tijdschriften van dat jaar
- 2 € 12,50 - lid na 1 juli met tijdschriften van het tweede halfjaar
- 3 inschrijven na 1 november, lid m.i.v. 1 januari daaropvolgend.

De inschrijf- en administratiekosten bij elk van deze mogelijkheden bedragen Euro 5,-

Men is lid van de vereniging eerst nadat zowel het inschrijfformulier als de inschrijf- en administratiekosten zijn ontvangen. Verzoeken adreswijzigingen tijdig door te geven aan de ledenadministrateur, deze zorgt voor verdere verspreiding hiervan.

Het lidmaatschap wordt stilzwijgend voortgezet, tenzij het lid tenminste 4 weken vóór het einde van het kalenderjaar schriftelijk aan de ledenadministrateur bericht dat men het lidmaatschap wil beëindigen.

ING BIC code:	BIC INGBNL2A
ING IBAN code:	IBAN NL66INGB0000741949
Rabobank BIC code:	RABONL2U
Rabobank IBAN code:	NL54RABO0396 3723 17

Colofon

Foto omslag: uitlen naar een idee van Jan Kulsdom
Foto: Jan Kulsdom

Achtergrond foto: Hans Scholte
Opmaak en druk: Drukkerij Ter Burg

Direct **uit voorraad** leverbaar...

ruim 80 soorten **massief** hout

Klik op **www.af.nl** voor meer informatie

In onze ruime voorraad kunnen wij op de ouderwetse manier bestekzoeken. Ook hebben wij een houthobby-zolder waar wij kleinere stukken hout verkopen. Een walhalla voor instrumentbouwers en houtdraaiers. De meeste stukken zijn al geschaafd en alles is per stuk geprijsd. **U bent welkom!**

af

Arnhemse Fijnhouthandel

Driepoortenweg 12, 6827 BR Arnhem
tel: 026-3648435 fax: 026-3630309

NIEUW BIJ
VDH

JET

VRAAG NAAR ONZE SPECIALE
JET CATALOGUS OF BEZOEK ONZE
WEB-SITE WWW.VDHBV.NL

VDH

MACHINES &
GEREEDSCHAPPEN B.V.

SHOWROOM: TEXASDREEF 8 • 3565 CL UTRECHT
TEL.: (030) 296 3270 • FAX: (030) 293 6600
INFO@VDHBV.NL • WWW.VDHBV.NL